

ВІДЗИВ ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

на дисертаційну роботу ХОМИЧА АНАТОЛІЯ ВІКТОРОВИЧА
«Методика програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу», подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Актуальність теми дослідження. Збереження та зміцнення здоров'я студентської молоді, як інтелектуального потенціалу держави, є і продовжує залишатися актуальним. Заняття фізичними вправами – досить дієвий засіб профілактики найбільш розповсюджених захворювань, поліпшення фізичного, психічного та соціального здоров'я, збільшення тривалості життя (М. М. Амосов, 1984; Е. Г. Буліч, 2000; О. С. Куц, 2005; І. В. Мурахов, 2002). Систематичне виконання фізичних навантажень покращує якість функціонування систем організму людини, підвищує адаптацію до несприятливих чинників зовнішнього середовища (О. Д. Дубогай, 2007, 2008; Л. Я. Іващенко, 1994; А. Г. Сухарев, 1991).

Сучасні наукові дослідження доводять, що оптимальний оздоровчий ефект дають не будь-які фізичні навантаження, а лише ті, які відповідають індивідуальним особливостям організму людини. Тому особливо актуальні дослідження безпечних і ефективних параметрів фізкультурно-оздоровчих занять. На думку вчених (О. Г. Глагощук, 2008; М. Д. Зубалій, 2011; О. С. Сабіров, 2015; А. В. Цьось, 2014), щоб досягти помітних результатів у поліпшенні фізичного здоров'я потрібні принципово нові підходи і технології, що базуються на морфофункціональних особливостях молоді й максимально реалізують їхні інтереси та схильності. Програмування фізкультурно-оздоровчих занять для студентів має ґрунтуватися на адекватних методах педагогічного контролю і раціональних параметрах фізичних навантажень.

Проте, незважаючи на численні наукові дослідження про шляхи вдосконалення фізичного виховання у вищих навчальних закладах, досі недостатньо розроблені критерії регламентації рухової активності студентів,

оптимальні параметри фізичних навантажень. Розробка основ програмування фізкультурно-оздоровчих занять студентів з урахуванням їхнього рівня фізичного стану дозволить ефективніше здійснювати здоров'язберезувальну діяльність.

Саме тому дисертант зупинився на вивченні методики програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу, що є недостатньо розробленими та висвітленими у науковій літературі, проте представляють безсумнівний інтерес для практики. У дисертації акцентувалася увага на виявлення сучасних підходів до програмування фізкультурно-оздоровчих занять студентів у вищих навчальних закладах, діагностику фізичного стану студентів як основи програмування фізкультурно-оздоровчих занять у вищих закладах освіти та методику навчання студентів програмувати індивідуальні фізкультурно-оздоровчі заняття в позааудиторній роботі вищого навчального закладу.

Дисертацію виконано згідно з тематичним планом науково-дослідної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки за темою «Соціально-педагогічні та медико-біологічні основи фізичної активності різних груп населення» (номер держреєстрації 0115U002344). Роль автора полягає в розробці програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу.

Тема дисертації затверджена вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 6 від 27.12.2013 р.), узгоджена в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 7 від 27.10.2015 р.)

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертаційна робота виконана згідно вимог і складається з трьох розділів та висновків до них, загальних висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, додатків. Структура дисертаційної роботи продумана і логічна.

У першому розділі подано результати аналізу наукових джерел з питань

вдосконалення фізичного виховання молоді, побудови і реалізації адаптивних фізкультурно-оздоровчих програм. Автор досить ґрунтовно розглядає програмування занять фізичними вправами у вигляді алгоритму програми дій, спрямованих на досягнення запланованого результату й навчання студентів діяти за алгоритмом. Це створює передумови для переходу від практики самостійних стихійних занять до ефективного управління оздоровчим процесом на основі розроблених режимів рухової активності.

У *другому розділі* подано результати констатувального педагогічного експерименту. Методи дослідження відповідають меті і завданням дисертації. Для обґрунтування раціональних обсягів рухової активності визначено її реальний стан у студентів вищих навчальних закладів. Для розробки програмування фізкультурно-оздоровчих занять студентів важливо визначити їхній рівень фізичного стану, оскільки від цього буде залежати індивідуальна спрямованість оздоровчих тренувань.

Позитивним потрібно вважати те, що фізичний стан автор розглядає як сукупність показників соматичного здоров'я, функціональних можливостей, фізичного розвитку, фізичної підготовленості молоді.

У *третьому розділі* подано розроблені рекомендації та результати формульовального педагогічного експерименту. На основі аналізу літературних джерел, практики роботи вищих навчальних закладів, а також системного підходу як методологічної основи дослідження була розроблена структура методики навчання студентів програмувати індивідуальні фізкультурно-оздоровчих заняття в позааудиторній роботі вищого навчального закладу, що охоплює дотримання визначеної мети, завдань, педагогічних умов, методів, засобів, форм та етапів навчання.

Методика спрямована на розвиток у студентів особистісних якостей, спеціальних знань, умінь і навичок, формування раціональної фізичної активності, що забезпечують високий рівень фізичного стану. В основі навчальної діяльності лежить формування у студентів ціннісного, когнітивного та діяльнісного компонентів.

Проведений педагогічний експеримент дав змогу отримати дані про

ефективність запропонованої дисертантом методики.

Таким чином ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації можна вважати достатньою.

Достовірність результатів дослідження та їх новизна. Достовірність результатів дослідження забезпечена теоретичним і методологічним обґрунтуванням основних положень, достатньою кількістю фактичного матеріалу, отриманого в процесі спостережень і експериментальних досліджень, репрезентативною вибіркою учасників педагогічного експерименту та його результатами. Аналіз дисертації свідчить про те, що А. Хомич володіє методами теоретичного аналізу, систематизації і зіставлення добутих даних. Дисертант вміло поєднує теоретичний аналіз і узагальнення даних з такими методами дослідження як тестування, педагогічний експеримент.

Найважливішими положеннями **наукової новизни** дисертації А. Хомича, на нашу думку, є те, що йому вдалося обґрунтувати розроблену методику навчання студентів програмувати індивідуальні фізкультурно-оздоровчі заняття в позааудиторній роботі вищого навчального закладу, яка охоплює мету, завдання, педагогічні умови, методи, засоби, форми й етапи навчання. Подальшого розвитку набули положення щодо алгоритму програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу. Доповнено відомості щодо рівня рухової активності, фізичної підготовленості, функціональних можливостей та соматичного здоров'я студентів вищих навчальних закладів.

Практичне значення результатів дослідження полягає у впровадженні в навчальний процес вищих навчальних закладів теоретичних положень, та методичних рекомендацій розроблених автором. Впровадження результатів дослідження підвищило ефективність фізичного виховання студентів.

Матеріали дослідження можуть бути застосовані в підготовці майбутніх учителів фізичної культури під час викладання навчальних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Теорія і методика спортивно-масової роботи» під час проведення курсів підвищення кваліфікації фахівців фізичного

виховання і спорту.

За результатами дослідження А.Хомич опублікував 16 наукових праць, із яких сім – у наукових фахових виданнях України, одна – у закордонному періодичному виданні, вісім – у збірниках матеріалів і тез конференцій.

Зміст автореферату відповідає основним положенням дисертації.

Таким чином дисертація А.Хомича має велике значення для науки і практики фізичного виховання, оскільки показує ефективність запропонованої методики навчання студентів програмувати індивідуальні фізкультурно-оздоровчі заняття в позааудиторній роботі вищого навчального закладу.

Даючи в цілому позитивну оцінку дисертаційній роботі, потрібно вказати на окремі *недоліки та сумнівні положення*, які вимагають додаткового пояснення:

1. В окремих таблицях не вказана кількість респондентів за курсами навчання (таблиці 3.9, 3.10, 3.11, 3.12 та інші).

2. Неоднакові посилання в тексті дисертації на літературні джерела. В одних випадках вказуються прізвища авторів, в інших – номер джерела (с. 5, с. 10, с. 15).

3. У дослідно–пошуковій діяльності взяли участь студенти 1-4 курсів денної форми навчання, а експериментальну групу сформовано із студентів 1-2 курсів? Чому формувальний експеримент проводився із студентами молодших курсів?

4. Недостатня кількість практичних матеріалів подано в додатки. Зокрема науковий інтерес становили б приклади експериментальних програм на основі циклічних фізичних вправ для розвитку аеробних можливостей студентів.

5. В контрольній та експериментальній групах не вказана кількість респондентів, а також кількість хлопців і дівчат.

6. У дисертації та авторефераті трапляються неточності в термінології,

технічні недоліки і помилки.

Виявлені зауваження суттєво не знижують загальної позитивної оцінки роботи. Вважаємо, що дисертаційне дослідження Анатолія Вікторовича Хомича є самостійною завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати, що в сукупності вирішують наукову задачу програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять в позааудиторній роботі вищого навчального закладу.

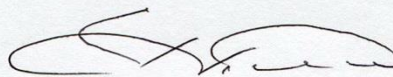
Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Хомича Анатолія Вікторовича «Методика програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу», є завершеним науковим дослідженням, в якому представлені нові знання щодо організації та управління навчальним процесом та позааудиторною роботою зі студентами з фізичного виховання, оздоровлення та підвищення рівня готовності сучасних молодих людей по вдосконаленню культури збереження і зміцнення власного здоров'я.

За своєю актуальністю, методичним рівнем, науковою новизною та практичною значимістю робота відповідає вимогам п.п. 9; 11; 12 «Порядку присудження наукових ступенів», а її автор –Хомич Анатолій Вікторович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Офіційний опонент

Завідувач кафедри
фізичного виховання
Дніпродзержинського державного
технічного університету,
канд. пед. наук, доцент

О.Г. Глагошук

Підпис засвідчує:
Вчений секретар
Дніпродзержинського державного
технічного університету,
канд. псих. наук, доцент

Л.М. Сорокіна